

Bilag 2 - Mål for forpligtende samarbejde mellem skoler, institutioner og klubber

26-11-2012

Sagsnr.
2012-98771

Dokumentnr.
2012-951476

I København ser vi børn og unges trivsel, udvikling og livsmuligheder som et fælles ansvar. Derfor er det naturligt, at de forskellige tilbud til børn og unge i Københavns Kommune arbejder sammen om at sikre børne- og ungemiljøer, der rummer tryghed, udfordringer og udvikling.

Målene nedenfor skal ses som en udbygning af de lovgivningsmæssige rammer for skoler, institutioner og klubber i henholdsvis folkeskole- og dagtilbudsloven, hvor sammenhæng og helhed mellem kommunens forskellige tilbud skal prioriteres.

Målene kan betragtes som kommunale minimumsforventninger, der giver plads til, at skoler, institutioner og klubber indarbejder lokale forhold og særlige udfordringer i deres metodiske og pædagogiske tilrettelæggelse og gennemførelse af forpligtende samarbejde. Der er således ikke specifikke krav til den metodiske udførelse, da denne ofte afhænger af de lokale strukturer og forhold. Men det er en forventning, at skoler, institutioner og klubber forholder sig aktivt og reflekterende til målene og gensidigt forpligter hinanden til at deltage i samarbejdet.

Målene indarbejdes i Styrelsesvedtægten for Folkeskolen i Københavns Kommune og vil indgå i Princip- og Politiksamlingen for dagtilbuddene. Opfølgningen på skoler, institutioner og klubbers arbejde med målene vil ske i regi af områdechefernes dialog med ledelserne og via tilsynsdialogen. I dialogen med områdecheferne er det vigtigt, at målene nedenfor fungerer som markører for samtalen, sådan at det sikres, at alle mål drøftes.

Børn og unges kulturfællesskaber i centrum

Når man skal samarbejde, er det vigtigt at have en fælles forståelse af, hvad det er, man samarbejder om. For pædagogisk personale og lærere er den fælles opgave meget tydelig; nemlig at skabe god trivsel og udvikling for de børn og unge i hvis liv de – med forskellige kompetencer, faglige ståsteder og på forskellige tidspunkter, er aktører.

Skoler, institutioner og klubber skal:

- Reflektere over og kunne redegøre for, hvad de hver især og i fællesskab bidrager med for at sikre en god trivsel og udvikling hos børn og unge.

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
2146 7708

E-mail
kistol@buf.kk.dk

www.kk.dk

- Samarbejde om at understøtte børns sprogudvikling jf. integrationsaftalen.
- Koordinere og formidle deres respektive pædagogiske indsatser indbyrdes, så det sikres, at man kan anskue børnenes og de unges hverdag fra et helhedsorienteret perspektiv.
- I fællesskab samarbejde med og inddrage forældrene i det pædagogiske arbejde.

Gevinst for børn og unge:

- At understøtte børns udviklings- og læringspotentialer
- At få en hverdag, der hænger bedre sammen i forhold til aktiviteter og indhold
- At blive anskuet som de hele mennesker, de er, på tværs af de sammenhænge, de indgår i
- At de voksne omkring tager øget ansvar for at samarbejde om sammenhængen i børn og unges liv og hverdag

Udsatte børn og unge

For børn og unge, der af sociale, psykiske eller fysiske årsager befinder sig i udsatte positioner i forhold til deres udvikling og trivsel, er samarbejdet mellem lærere og pædagogisk personale særligt betydningsfuldt. Samarbejdet skal sikre, at der i forhold til disse børn og unge sker fælles koordinerede indsatser af enten forebyggende eller løsningsorienteret karakter.

Skoler, institutioner og klubber skal:

- I tilfælde hvor der er tale om fælles børn eller unge, sikre, at alle aktører, herunder skolens ressourcecenter, aftaleforum og inklusionspædagogen er inddraget og tildeles en rolle i forhold til det pædagogiske arbejde.
- Med forældrenes samtykke, videreformidle oplevelser af børn og unges mistrivsel, fravær, konflikter mv. til den anden part, heri særligt rette fokus mod, hvad der fungerer hjælpende for børn, unge og fællesskabet, samt understøtte de situationer, hvor de berørte børn og unge trives og udvikler sig.
- Koordinere pædagogiske indsatser, der omhandler inklusion, AKT-arbejde, konflikthåndtering, mobning og lignende trivselsarbejde.
- Sikre en fast og forpligtende struktur for, hvordan lærere, pædagogisk personale og forældre kommer i kontakt med hinanden.

Gevinst for børn og unge:

- *At der reageres hurtigt og koordineret i forhold til mistanke om mistrivsel eller uhensigtsmæssig adfærd*

- Sikkerhed for at der søges helhedsorienterede løsninger i forhold til problemerne
- Tryghed ved at de voksne kan samarbejde

Overgange

Overgange er et bredt begreb, der dækker over de skift børn og unge foretager, når de overgår fra én pasnings- eller uddannelsesinstans til en anden eller når de i løbet af dagen bevæger sig fra en institutionel ramme til en anden. Særligt børns overgang fra børnehave til skole og fritidsinstitution er en central begivenhed for både børn og forældre. Det hænger blandt andet sammen med, at skolen og fritidsinstitutionen skal danne rammen om børnenes liv de følgende mange år.

Der er ofte mindre fokus på børn og unges øvrige overgange: fra fritidsinstitution til fritidsklub, fra fritidsklub til ungdomsklub og derfra til ungdomsuddannelser. Det betyder imidlertid ikke, at disse overgange er uvæsentlige – særligt ikke for det barn eller den unge, der skal betræde den nye sti. Lærere og pædagogisk personales samarbejde skal i den forbindelse bære præg af, at de ved fælles indsats understøtter og følger op på, at børn og unge oplever overgangene som en god oplevelse. Dette indebærer – udover nedenstående mål for samarbejdet – at retningslinjerne for vidensoverdragelse følges.

Børnehaver, skoler og fritidsinstitutioner skal:

- Sikre at alle børn har besøgt en skole og en fritidsinstitution, inden overgangen dertil sker.
- Sikre at der vidensoverdrages – med forældrenes samtykke – i forhold til alle børn, og særligt i forhold til børn hvis udvikling og trivsel vækker bekymring. Heri skal overdragelse rette fokus mod, hvad der fungerer hjælpende for børn, unge og fællesskabet, samt hvordan disse situationer kan understøttes, så børn og unge trives og udvikler sig.
- Evaluere overgangen en gang årligt.
- Afstemme hinandens forventninger til børnenes kompetencer i forbindelse med skolestarten.

Skoler og fritidsinstitutioner skal:

- Sikre faste kontaktpersoner og samarbejdspartnere om fælles børn.
- Sikre fast daglig overleveringsinformation, når børnene går fra fritidsinstitution til skole og omvendt.
- Koordinere pædagogiske og didaktiske indsatser, så skole- og fritidsaktiviteter understøtter hinanden fra hvert deres udgangspunkt.
- Tilstræbe at afholde fælles forældremøder og forældresamtaler.

- *I fællesskab vejlede forældre om overgangen fra fritidsinstitution til fritidsklub.*

Skoler og klubber skal:

- *Sikre faste kontaktpersoner og samarbejdspartnere om fælles unge.*
- *Bidrage til uddannelsesvejledningen af de unge, herunder formidle kontakt til fagpersoner, der har specifik viden om uddannelse og uddannelsesvejledning.*
- *Koordinere pædagogiske og didaktiske indsatser, så skole- og klubaktiviteter understøtter hinanden fra hvert deres udgangspunkt.*
- *Tilstræbe afholdelse af fælles aktiviteter for fælles større børn og unge og deres forældre*

Gevinst for børn og unge:

- *Tryghed ved at de ikke alene skal orientere sig om det nye sted, men derimod bliver hjulpet til en forforståelse af, hvad overgangen vil indebære*
- *At den skole, institution eller klub de kommer til har kendskab til det tilbud, de kommer fra*
- *At vigtige informationer om barnet eller den unge er videregivet fra den afgivne institution, klub eller skole*

Fælles fokus og fælles sprog

For at styrke samarbejdet mellem lærere og pædagogisk personale er det centralt, at de to faggrupper øger kendskabet til hinandens arbejdsfelter og fagligheder – og til hinanden som personer. Et øget kendskab rummer muligheder for at bringe hinandens kompetencer i spil på nye måder og øger samtidig bevidstheden om egen faglighed og kompetencer. Udviklingen af fælles sprog og indbyrdes forståelse er imidlertid også en kulturel proces, som lærere og pædagogisk personale selv må være bevidste om at skabe.

Skoler, institutioner og klubber skal:

- *Være opmærksomme på mulighederne for at etablere fælles arrangementer og tiltag, hvor der er faglige og/eller interesse-mæssige overlap.*
- *Være opmærksomme på at dele ny faglig viden om børn og unge med hinanden.*
- *Være opmærksomme på, at bruge forældrene som en ressource til at danne forbindelse mellem institutions- og skoleverdenene*
- *Invitere hinanden til forældremøder, konferencer, informationsmøder o.l.*

- Være opmærksomme på mulighederne for fælles uddannelser og kurser.

Gevinst for børn og unge:

- Møde større forståelse fra lærere og pædagogisk personale for deres samlede hverdag og livsforløb
- At den forståelse og viden, de har fra en kontekst, lettere kan overføres til en anden kontekst

Ledelsesmæssig forankring af samarbejdet

Det er en forudsætning for et godt samarbejde, at det prioriteres, og at der skabes tid og rum til det. Det er en ledelsesopgave, som hænger sammen med de ressourcer, der er til rådighed. Det gode samarbejde er også betinget af, ledelsens opbakning og prioritering af samarbejdet.

Skoleledere, klyngeledere, og institutionsledere skal:

- Være forandringsagenter og gå foran som rollemodeller for samarbejdet og tydeliggøre vigtigheden af samarbejdet
- Via møder på områdeniveau sikre, at de samlede medarbejderressourcer og kompetencer bringes i spil og anvendes bedst muligt.
- Etablere faste lokale samarbejdsstrukturer for lærere og pædagogisk personale og løbende evaluere og justere disse.
- Lokalt koordinere hinandens årshjul og aktiviteter, så forældre og personales mulighed for deltagelse og prioritering fremmes.
- Skabe tid og rum for lærere og pædagogisk personales indbyrdes overlap, møder, fælles aktiviteter, vidensoverdragelse mv.
- Sikre klar rollefordeling mellem lærere og pædagogisk personale i forhold til de specifikke samarbejdsopgaver.

Forvaltningens implementeringsindsatser

Mange af de ovenstående måls realisering er afhængig af forvaltningens organisatoriske og ressourcemæssige rammesætning af samarbejdet. Forvaltningen vil understøtte implementeringen af det styrkede samarbejde med følgende aktiviteter:

- Skabe uddannelsesmæssigt øget fokus på samarbejdet mellem lærere og pædagogisk personale gennem samarbejdsaftaler med professionshøjskolerne
- Arrangere årlige "samarbejdskonferencer" for lærere og pædagogisk personale i samarbejde med de faglige organisationer.

- *Øge internt kommunalt fokus på fælles kompetenceudvikling i regi af BUF-akademi*
- *Etablere og understøtte en dynamisk inspirationsportal, der kan fungere som idégenererende for nye samarbejdsemner og former.*
- *Etablere sparringsnetværk i områderne for skole-, klynge- og institutionsledere*